

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 91/17
V Lucemburku dne 6. září 2017

Rozsudek ve spojených věcech C-643/15 a C-647/15
Slovensko a Maďarsko v. Rada

Soudní dvůr zamítl žaloby Slovenska a Maďarska proti dočasnému mechanismu povinné relokační žadatelů o azyl

Tento mechanismus účinně a přiměřeně přispívá k tomu, aby Řecko a Itálie mohly čelit důsledkům migrační krize v roce 2015.

V reakci na migrační krizi, která Evropu postihla v průběhu léta roku 2015, přijala Rada Evropské unie rozhodnutí¹, aby napomohla Itálii a Řecku čelit masivnímu přílivu migrantů. Toto rozhodnutí předpokládá relokační 120 000 osob, které jednoznačně potřebují mezinárodní ochranu, z těchto dvou členských států do ostatních členských států Unie v průběhu dvou let.

Napadené rozhodnutí bylo přijato na základě čl. 78 odst. 3 SFEU, který stanoví: „[o]citnou-li se jeden nebo více členských států ve stavu nouze v důsledku náhlého přílivu státních příslušníků třetích zemí, může Rada na návrh Komise přijmout ve prospěch dotyčných členských států dočasná opatření. Rada rozhoduje po konzultaci s Evropským parlamentem“.

Slovensko a Maďarsko, které podobně jako Česká republika a Rumunsko hlasovaly v rámci Rady proti přijetí tohoto rozhodnutí², se domáhají toho, aby je Soudní dvůr zrušil, a přitom uplatňují důvody, jimiž má být prokázáno, že jeho přijetí trpí procesními vadami či vadami spojenými s volbou nenáležitě právního základu a není způsobilé k řešení migrační krize ani není k tomu účelu nezbytné.

Během řízení před Soudním dvorem vstoupilo do řízení Polsko v postavení vedlejšího účastníka na podporu Slovenska a Maďarska, kdežto Belgie, Německo, Řecko, Francie, Itálie, Lucembursko, Švédsko a Komise do něj takto vstoupily na podporu Rady.

V rozsudku z dnešního dne **Soudní dvůr žaloby Slovenska a Maďarska zamítl v celém rozsahu.**

Soudní dvůr nejprve vyvrátil argument, podle něhož čl. 78 odst. 3 SFEU vyžaduje konzultaci s Evropským parlamentem, je-li opatření přijímáno na základě tohoto ustanovení, a proto měl být použit legislativní postup³. Soudní dvůr v tomto ohledu konstatoval, že legislativní postup se použije pouze v případě, že na něj ustanovení Smluv výslovně odkazuje. Článek 78 odst. 3 SFEU přitom legislativní postup výslovně nezmiňuje, takže napadené rozhodnutí **mohlo být přijato nelegislativním postupem**, a je tedy nelegislativním aktem.

V této souvislosti Soudní dvůr rozhodl, že čl. 78 odst. 3 SFEU umožňuje unijním orgánům **přijmout opatření nezbytná k efektivní a rychlé reakci na stav nouze, k němuž došlo v důsledku náhlého přílivu vysídlených osob**. Tato opatření se rovněž mohou odchýlit od legislativních aktů, bude-li jejich uplatnění jak věcně, tak časově omezeno a nebudou-li takové legislativní akty z hlediska svého účelu či účinku trvale a obecně nahrazovat či měnit, což bylo v tomto případě splněno.

¹ Rozhodnutí Rady (EU) 2015/1601 ze dne 22. září 2015, kterým se stanoví dočasná opatření v oblasti mezinárodní ochrany ve prospěch Itálie a Řecka (Úř. věst. 2015, L 248, s. 80).

² Finsko se hlasování zdrželo, ostatní členské státy hlasovaly pro přijetí rozhodnutí.

³ Jedná se o řádný legislativní postup a o zvláštní legislativní postup upravené v článku 289 SFEU.

Soudní dvůr rovněž upřesňuje, že napadené rozhodnutí je nelegislativním aktem, a proto **při jeho přijímání nemusel být respektován požadavek na účast vnitrostátních parlamentů a na veřejnost jednání a hlasování v Radě** (který platí pouze pro přijímání legislativních aktů).

Soudní dvůr dále uvádí, že časová působnost napadeného rozhodnutí (tj. od 25. září 2015 do 26. září 2017) je přesně vymezena, takže nelze pochybovat o jeho dočasnosti.

Soudní dvůr dále rozhodl, že **překážkou k přijetí napadeného rozhodnutí nemohly být ani závěry Evropské rady ze dne 25. a 26. června 2015**, podle nichž členské státy rozhodnou „na základě konsenzu“ o rozdělení osob jednoznačně potřebujících mezinárodní ochranu „s přihlédnutím ke konkrétní situaci v jednotlivých členských státech“. Tyto závěry se totiž pojí k jinému plánu, který počítá s přemístěním 40 000 osob mezi členské státy v reakci na migrační vlnu, která se zvedla v průběhu prvních šesti měsíců roku 2015. Tento plán byl předmětem rozhodnutí 2015/1523⁴, a nikoli rozhodnutí napadeného v tomto případě. Soudní dvůr dodává, že Evropská rada v žádném případě nemůže měnit pravidla pro hlasování zakotvená ve Smlouvách.

Soudní dvůr navíc konstatuje, že v původním návrhu Komise sice byly provedeny podstatné změny týkající se konkrétně žádosti Maďarska, aby bylo vyškrtáno ze seznamů států, v jejichž prospěch se relokační mechanismus přijímá⁵, a tento stát byl kvalifikován jako členský stát relokace, nicméně **Parlament byl o těchto změnách řádně informován před přijetím rezoluce ze dne 17. září 2015**, což mu umožnilo změny v této rezoluci zohlednit. Soudní dvůr v tomto ohledu zdůrazňuje, že další změny provedené po tomto datu se netýkaly samotné podstaty návrhu Komise.

Soudní dvůr dále rozhodl, že **Rada neměla povinnost přijmout napadené rozhodnutí jednomyslně**, ačkoli se musela od původního návrhu Komise odchýlit, aby výše uvedené změny mohla přijmout. Soudní dvůr totiž konstatoval, že Komise pozměněný návrh schválila prostřednictvím svých dvou členů, které pro tyto účely pověřil sbor komisařů.

Soudní dvůr konstatoval, že relokační mechanismus zavedený v napadeném rozhodnutí **nelze považovat za opatření, které je zjevně nevhodné k dosažení jím sledovaného cíle**, tj. pomoci Řecku a Itálii čelit důsledkům migrační krize v roce 2015.

Soudní dvůr v tomto ohledu zastává názor, že **platnost rozhodnutí nemůže záviset na zpětném posouzení stupně jeho účinnosti**. Pokud má totiž unijní normotvůrce posoudit budoucí účinky nové právní úpravy, může být jeho posouzení kritizováno pouze tehdy, jeví-li se jako zjevně nesprávné vzhledem ke skutečnostem, o kterých věděl v okamžiku přijetí této právní úpravy. To se v tomto případě nestalo, neboť Rada provedla po detailním posouzení statistických údajů dostupných v dané době objektivní analýzu účinků opatření na dotčenou nouzovou situaci.

Soudní dvůr v této souvislosti podotýká, že nízký počet osob přemístěných k dnešnímu datu na základě napadeného rozhodnutí lze vysvětlit celou řadou faktorů, které Rada nemohla v době jeho přijímání předvídat, a to zejména **nedostatkem spolupráce ze strany některých členských států**.

Soudní dvůr konečně konstatoval, že se Rada nedopustila zjevně nesprávného posouzení, když konstatovala, že **cíle sledovaného napadeným rozhodnutím nebylo možné dosáhnout za pomoci méně omezujících opatření. Soudní dvůr tak rozhodl, že Rada nepřekročila meze své široké posuzovací pravomoci**, když konstatovala, že mechanismus zavedený rozhodnutím 2015/1523, na jehož základě mělo být na dobrovolné bázi přemístěno 40 000 osob, nepostačoval k tomu, aby bylo možné čelit bezprecedentnímu přílivu migrantů, k němuž došlo v červenci a srpnu roku 2015.

⁴ Rozhodnutí Rady ze dne 14. září 2015, kterým se stanoví dočasná opatření v oblasti mezinárodní ochrany ve prospěch Itálie a Řecka (Úř. věst. 2015, L 239, s. 146).

⁵ Maďarsko tvrdí, že odmítlo být kvalifikováno jako členský stát, v jehož prospěch je relokační mechanismus zaveden, aby nebylo považováno za členský stát příslušný pro posuzování žádostí o azyl, jež měly být podány v členském státě, ve kterém migranti skutečně vstoupili na území Unie.

UPOZORNĚNÍ: Cílem žaloby na neplatnost je zrušení aktů orgánů Unie, které jsou v rozporu s právem Unie. Za určitých podmínek mohou členské státy, evropské orgány i jednotlivci podat žalobu na neplatnost k Soudnímu dvoru nebo Tribunálu. Je-li žaloba opodstatněná, akt bude zrušen. Příslušný orgán je povinen odstranit případnou právní mezeru vzniklou v důsledku zrušení aktu.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106